

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 grudnia 2018 r., znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wstrzymał A. D. wypłatę emerytury od dnia 1 grudnia 2018 roku, tj. od najbliższego możliwego terminu płatności. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że wypłata emerytury podlega zawieszeniu, gdyż ubezpieczony kontynuuje zatrudnienie. Zgodnie bowiem z zasadą zrównania zdarzeń i okoliczności określoną przepisami umowy z dnia 2 kwietnia 2008 roku między Rzeczypospolitą Polską a Kanadą (Dz.U. z 2009 roku, nr. 133, poz. 1095), stosunek pracy w Kanadzie zawarty zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi w tym państwie należy traktować jako stosunek pracy. Ponadto organ rentowy podniósł, że zgodnie z art.25 ustawy emerytalnej, podstawę obliczenia emerytury wskazanej w części II pkt.2 stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, wysokość emerytury zostanie ustalona w ostatecznej kwocie z chwilą podjęcia wypłaty emerytury, tj. po rozwiązaniu stosunku pracy i zgłoszeniu wniosku o podjęcie wypłaty emerytury. Średnie dalsze trwanie życia zostanie ustalone na dzień zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury.

/decyzja – k.44 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 6 grudnia 2018 r., znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że A. D. pobrał nienależne świadczenia za okres od dnia 1 września 2017 roku do 30 listopada 2018 roku w łącznej kwocie 34328,25 zł wraz z odsetkami za okres od dnia 20 stycznia 2018 roku do dnia 6 grudnia 2018 roku w kwocie 1372,15 zł z tytułu emerytury. Organ rentowy wskazał, że kanadyjska instytucja ubezpieczeniowa nadesłała formularz potwierdzający kontynuowanie przez A. D. zatrudnienia, który cały czas pracuje w Kanadzie i nie rozwiązał stosunku pracy w Kanadzie przed dniem nabycia prawa do emerytury, tj. przed dniem 1 września 2017 roku. ZUS zobowiązał ubezpieczonego do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od dnia 1 września 2017 roku do 30 listopada 2018 roku w łącznej kwocie 34328,25 zł wraz z odsetkami za okres od dnia 20 stycznia 2018 roku do dnia 6 grudnia 2018 roku, czyli do dnia wydania decyzji w kwocie 1372,15 zł.

/decyzja – k.43 plik II akt ZUS/

W dniu 1 lutego 2019 roku do organu rentowego wpłynęło odwołanie A. D. od dwóch decyzji z dnia 6 grudnia 2018 roku, który wniósł o ich zmianę. W uzasadnieniu swojego stanowiska podniósł, że na dzień przed ukończeniem 65 roku życia nie pracował i pozostawał bez pracy przez okres dwóch miesięcy, a następnie podjął zatrudnienie u innego pracodawcy, gdyż z poprzednim rozwiązał stosunek pracy.

/odwołanie – k.3-4, odwołanie – k.3-4 VIII U 375/19/

W odpowiedzi na odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o ich oddalenie, podnosząc tożsamą argumentację co w zaskarżonych decyzjach. Dodatkowo podniósł, że decyzją z dnia 6 października 2017 roku przyznano A. D. emeryturę od dnia 1 września 2017 roku i pouczone, że zgodnie z art. 103 a ustawy emerytalnej emerytura podlega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Po dostarczeniu dokumentu potwierdzającego rozwiązanie stosunku pracy z dniem 29 kwietnia 2016 roku i na wniosek z dnia 21 listopada 2017 roku podjęto wypłatę świadczenia od dnia 1 września 2017 roku, tj. od nabycia uprawnień do emerytury. W dniu 25 kwietnia 2018 roku organ rentowy otrzymał z kanadyjskiej instytucji ubezpieczeniowej potwierdzenie kanadyjskich okresów ubezpieczeniowych, z którego wynikało, że A. D. kontynuował zatrudnienie w ciągłości do końca 2017 roku. W związku z rozbieżnościami poproszono wnioskodawcę o nadesłanie informacji, w jakim okresie wykonywał zatrudnienie i kiedy rozwiązał stosunek pracy. W dniu 2 listopada 2018 roku otrzymano zaświadczenie wnioskodawcy, że w dniu 2 sierpnia

2016 roku ponownie się zatrudnił i dalej kontynuuje zatrudnienie, a zatem nie przysługiwała mu emerytura za okres od dnia 1 września 2017 roku do dnia 30 listopada 2018 roku.

/odpowiedź na odwołanie k.8-8 odwrót/

Na rozprawie w dniu 5 czerwca 2019 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie oraz wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/oświadczenia pełnomocników stron – 00:02:05-00:03:49 – płyta CD k.24/

**Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:**

A. D. przebywa na stałe w Kanadzie.

/bezsporne/

W dniu 31 maja 2016 roku wnioskodawca urodzony w dniu (...) złożył wniosek o emeryturę. W części II pkt.6 wniosku oświadczył, że pozostawał w stosunku pracy do 29 kwietnia 2016 roku. Jednocześnie złożył wniosek o ustalenie kapitału początkowego, do którego załączył między innymi dokument zatrudnienia (record of employment), potwierdzający rozwiązanie stosunku pracy z dniem 29 kwietnia 2016 roku.

/wniosek – k.1-6, wniosek – k.11-13, record of employment – k.16 plik I akt ZUS/

Decyzja z dnia 9 czerwca 2016 roku znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił A. D. prawa do emerytury, wskazując, że zgodnie z art.24 ustawy emerytalnej, mężczyznom urodzonym w okresie od dnia 1 kwietnia 1951 roku do dnia 30 czerwca 1951 roku emerytura przysługuje po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 66 lat i 2 miesiące. Natomiast wnioskodawca osiągnie wiek emerytalny w dniu 20 sierpnia 2017 roku. Jednocześnie pouczone wnioskodawcę, że z wnioskiem o emeryturę z tytułu powszechnego wieku emerytalnego może najwcześniej wystąpić w miesiącu ukończenia wieku emerytalnego. Złożenie wniosku po miesiącu, w którym kończy powszechny wiek emerytalny – skutkowało będzie rozpatrywaniem uprawnień od miesiąca, w którym wniosek zostanie złożony.

/decyzja – k.17 plik I akt ZUS/

W dniu 27 września 2017 roku wnioskodawca złożył ponownie wniosek o emeryturę, wskazując, że osiągnął wiek emerytalny w dniu 20 sierpnia 2017 roku.

/decyzja – k.1 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 5 października 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. dokonał ustalenia wysokości kapitału początkowego A. D. na dzień 1 stycznia 1999 r. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od dnia 1 stycznia 1973 r. do dnia 31 grudnia 1982 r. w kwocie 2.063,91 zł ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru wynoszącym 169,05 % oraz uwzględnił

13 lat, 10 miesięcy i 29 dni okresów składkowych. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 169,05 % przez kwotę 1.220,89 zł, tj. kwotę bazową (169,05 % x 1.220,89 zł = 2.063,91 zł).

/decyzja k. 8-8odwrót plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 6 października 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpoznaniu wniosku z dnia 21 września 2017 r. przyznał A. D. emeryturę od 1 września 2017 r., tj. od miesiąca w którym złożono wniosek.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 419839,27 zł

- średnie dalsze trwanie życia wynosi 209,20 miesięcy

- wyliczona kwota emerytury wynosi 2006,88 zł

Wysokość emerytury obliczono zgodnie z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS:  $(...),27 / 209,20 = 2006,88$  zł.

Jednocześnie organ rentowy podniósł, że w związku z art.103 a prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji ZUS. Wypłata emerytury podlega zawieszeniu, gdyż brak jest informacji, czy przed dniem nabycia prawa do emerytury pracował. W celu podjęcia wypłaty emerytury należy nadesłać w oddziale ZUS świadectwo, zaświadczenie potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą, również zagranicznym na rzecz którego praca była wykonywana bezpośrednio w dniu nabycia prawa do emerytury. Jednocześnie poinformowano, że w obecnym wniosku wnioskodawca nie wskazał sposobu wypłaty świadczenia i w związku z powyższym wyjaśniono jakie są możliwe sposoby wypłaty.

/decyzja – k. 9-9 odwrót plik II akt ZUS/

W dniu 21 listopada 2017 roku A. D. nadesłał do organu rentowego dokumenty, między innymi record of employment, potwierdzający rozwiązanie stosunku pracy z dniem 29 kwietnia 2016 roku.

/pismo z zał. – k.14-17, koperta – k.18 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 12 stycznia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpoznaniu wniosku z dnia 21 listopada 2017 r. przeliczył A. D. emeryturę i podjął jej wypłatę od 1 września 2017 r., tj. od daty nabycia uprawnień do emerytury,

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 470355,57 zł

- średnie dalsze trwanie życia wynosi 209,20 miesięcy

- wyliczona kwota emerytury wynosi 2248,35 zł

Wysokość emerytury obliczono zgodnie z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS:  $(...),57 / 209,20 = 2248,35$  zł.

Ponadto wskazano, że świadczenie będzie przekazywane na kanadyjski rachunek bankowy wnioskodawcy.

/decyzja – k.23-24 plik II akt ZUS/

W dniu 25 kwietnia 2018 roku organ rentowy otrzymał z kanadyjskiej instytucji ubezpieczeniowej potwierdzenie kanadyjskich okresów ubezpieczeniowych, z którego wynikało, że A. D. kontynuował zatrudnienie w ciągłości do końca 2017 roku.

/zaświadczenie CAN – PL 4 – k. 26 plik II akt ZUS/

W związku z rozbieżnościami poproszono kilkakrotnie pisemnie wnioskodawcę o nadesłanie informacji, w jakim okresie wykonywał zatrudnienie i kiedy rozwiązał stosunek pracy. Poproszono o nadesłanie dokumentu od pracodawcy ( (...)) potwierdzającego datę ustania zatrudnienia.

/pismo – k.29, 34, 37 plik II akt ZUS/

W dniu 2 listopada 2018 roku wnioskodawca poinformował pisemnie organ rentowy, że po zakończeniu pracy w (...)  
ponownie się zatrudnił w dniu  
2 sierpnia 2016 roku i dalej kontynuuje zatrudnienie.

/pismo wnioskodawcy – k.38 plik II akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 6 grudnia 2018 r., znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wstrzymał A. D. wypłatę emerytury od dnia 1 grudnia 2018 roku, tj. od najbliższego możliwego terminu płatności. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że wypłata emerytury podlega zawieszeniu, gdyż ubezpieczony kontynuuje zatrudnienie. Zgodnie bowiem z zasadą zrównania zdarzeń i okoliczności określoną przepisami umowy z dnia 2 kwietnia 2008 roku między Rzeczypospolitą Polską a Kanadą (Dz.U. z 2009 roku, nr. 133, poz. 1095), stosunek pracy w Kanadzie zawarty zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi w tym państwie należy traktować jako stosunek pracy. Ponadto organ rentowy podniósł, że zgodnie z art.25 ustawy emerytalnej, obliczenia emerytury wskazanej w części II pkt.2 stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, wysokość emerytury zostanie ustalona w ostatecznej kwocie z chwilą podjęcia wypłaty emerytury, tj. po rozwiązaniu stosunku pracy i zgłoszeniu wniosku o podjęcie wypłaty emerytury. Średnie dalsze trwanie życia zostanie ustalone na dzień zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury.

/decyzja – k.44 plik II akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 6 grudnia 2018 r., znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że A. D. pobrał nienależne świadczenia za okres od dnia 1 września 2017 roku do 30 listopada 2018 roku w łącznej kwocie 34328,25 zł wraz z odsetkami za okres od dnia 20 stycznia 2018 roku do dnia 6 grudnia 2018 roku w kwocie 1372,15 zł z tytułu emerytury. Organ rentowy wskazał, że kanadyjska instytucja ubezpieczeniowa nadesłała formularz potwierdzający kontynuowanie przez A. D. zatrudnienia, który cały czas pracuje w Kanadzie i nie rozwiązał stosunku pracy w Kanadzie przed dniem nabycia prawa do emerytury, tj. przed dniem 1 września 2017 roku. ZUS zobowiązał ubezpieczonego do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od dnia 1 września 2017 roku do 30 listopada 2018 roku w łącznej kwocie 34328,25 zł wraz z odsetkami za okres od dnia 20 stycznia 2018 roku do dnia 6 grudnia 2018 roku, czyli do dnia wydania decyzji w kwocie 1372,15 zł.

/decyzja – k.43 plik II akt ZUS/

W dniu 23 maja 2019 roku wnioskodawca złożył wniosek o wznowienie wypłaty wstrzymanej emerytury. Do wniosku załączył pismo z 17 maja 2019 roku (...) informujące, że wnioskodawca przestał pracować w dniu 22 grudnia 2017 roku, do pracy powrócił w dniu 16 stycznia 2018 roku oraz, że nie otrzymał żadnego odszkodowania/wypłaty za okres od dnia 23 grudnia 2017 roku do dnia 15 stycznia 2018 roku.

/wniosek z zał. – k.1-3 plik III akt ZUS/

Pismem z dnia 12 sierpnia 2019 roku organ rentowy poinformował wnioskodawcę, że ani z jego wniosku, ani z dokumentu wystawionego przez pracodawcę nie wynika, że nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy, a jedynie przerwa w zatrudnieniu, w trakcie której nie pobierał wynagrodzenia. W celu podjęcia wypłaty emerytury winien nadesłać dokument potwierdzający jednoznacznie rozwiązanie stosunku pracy z dniem 22 grudnia 2017 roku.

/pismo – k.11 plik III akt ZUS/

Decyzją z dnia 12 sierpnia 2019 roku, znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. zmienił decyzję z dnia 6 grudnia 2018 r., w części dotyczącej ustalonych odsetek od nienależnie pobranego świadczenia. Organ rentowy ponownie stwierdził, że A. D. pobrał nienależne świadczenia za okres od dnia 1 września 2017 roku do 30 listopada 2018 roku w łącznej kwocie 34328,25 zł. Organ rentowy wskazał, że kanadyjska instytucja ubezpieczeniowa nadesłała formularz potwierdzający kontynuowanie przez A. D. zatrudnienia, który cały czas pracuje w Kanadzie i nie rozwiązał stosunku pracy w Kanadzie przed dniem nabycia prawa do emerytury, tj. przed dniem 1 września 2017 roku. ZUS zobowiązał ubezpieczonego do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od dnia 1 września 2017 roku do 30 listopada 2018 roku w łącznej kwocie 34328,25 zł (bez odsetek).

/decyzja – k.12 plik III akt ZUS/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie zgromadzonych w aktach sądowych oraz aktach rentowych dokumentów. Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę,

a dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, że jest on wystarczający, by wyjaśnić sporną okoliczność – a mianowicie, czy wnioskodawca pobrał nienależnie emeryturę za okres sporny, tj. 1 września 2017 roku do 30 listopada 2018 roku oraz, czy organ rentowy zasadnie wstrzymał wypłatę emerytury od dnia 1 grudnia 2018 roku.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołania nie zasługiwały na uwzględnienie.

Podstawę prawną zawieszenia wypłaty emerytury stanowi art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 roku nr 1270 ze zm., dalej ustawa emerytalna), zgodnie z którym prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Dotyczy to także świadczeń przyznanych osobom pozostającym w stosunku pracy w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Islandii, Liechtensteinie, Norwegii, Szwajcarii lub w państwach, z którymi Polskę łączą dwustronne umowy międzynarodowe w dziedzinie zabezpieczenia społecznego (z wyłączeniem osób wykonujących zatrudnienie w Australii, z którą umowa po stronie australijskiej obejmuje wyłącznie emerytury z tytułu zamieszkiwania w tym państwie). Polska zawarła umowy dwustronne w dziedzinie zabezpieczenia społecznego m.in. z Kanadą i USA (umowa o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Kanadą, podpisana w W. 2 kwietnia 2008 r. – Dz.U. z 2009 r. nr 133, poz. 1095 oraz porozumienie administracyjne w sprawie stosowania umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Kanadą podpisane w W. 2 kwietnia 2008 r. – Dz.U. z 2009 r. nr 133, poz. 1097).

Jak wynika z powyższego przepisu art. 103 a ustawy emerytalnej, niezależnie od wysokości osiąganego z tytułu pracy wynagrodzenia, warunkiem wypłaty przyznanej emerytury jest rozwiązanie przez ubezpieczonego stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał zatrudnienie bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

Podkreślenia wymaga, iż unormowana w art. 103a ustawy emerytalnej instytucja zawieszenia wypłaty emerytury nie pozbawia ubezpieczonego należnego mu świadczenia, a jedynie uzależnia wypłatę tego świadczenia od spełnienia przesłanki niepozostawania w stosunku pracy, a co się z tym wiąże – nieotrzymywania zarobków z tytułu zatrudnienia. (...) ubezpieczeń społecznych skonstruowany został bowiem tak, aby osoby, które spełniły określone w ustawie kryteria w postaci odpowiedniego wieku oraz stażu pracy, w momencie kiedy nie są już w stanie kontynuować pracy, nie pozostawały bez środków utrzymania. Zasadniczym celem i ideą świadczenia emerytalnego nie jest zatem powiększanie dochodów osób pracujących, ale zabezpieczenie finansowe osób, które, spełniwszy określone kryteria,

już pracować nie muszą. Art. 103a ustawy emerytalnej nie stoi zatem w sprzeczności z powyższą ideą, a jedynie ogranicza możliwość równoczesnego pobierania dwóch świadczeń, tj. emerytury oraz wynagrodzenia za pracę.

Wskazać także należy, iż przyznanie prawa do świadczenia nie jest tożsame z wypłatą tego świadczenia. W związku ze spełnieniem przez wnioskodawcę przesłanek związanych z wiekiem oraz udokumentowaniem odpowiedniego okresu składkowego i nieskładkowego organ rentowy decyzją z dnia 6 października 2017 r. przyznał mu prawo do emerytury od dnia 1 września 2017 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Z dniem 1 października 2017 roku - ustawą o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw z dnia 16 listopada 2016 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 38) zmieniono brzmienie art. 24 ustawy emerytalnej w ten sposób, że ust. 1 otrzymał brzmienie: ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184 oraz uchylono ust. 1a i 1b. Powyższe pozostaje bez wpływu na zasadność odwołania wnioskodawcy, gdyż wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę we wrześniu 2017 roku, a zatem jeszcze przed zmianą treści art. 24 ustawy emerytalnej, a nadto stosownie do treści art.129 ustawy świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2.

Jednocześnie organ rentowy wyjaśnił w powyższej decyzji, że w związku z art.103 a prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji ZUS. Wypłata emerytury podlega zawieszeniu, gdyż brak jest informacji, czy przed dniem nabycia prawa do emerytury wnioskodawca pracował. W celu podjęcia wypłaty emerytury wnioskodawca winien nadesłać w oddziale ZUS świadectwo, zaświadczenie potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą, również zagranicznym na rzecz którego praca była wykonywana bezpośrednio w dniu nabycia prawa do emerytury. Po dostarczeniu dokumentu przez wnioskodawcę potwierdzającego rozwiązanie stosunku pracy z dniem 29 kwietnia 2016 roku - na wniosek ubezpieczonego z dnia 21 listopada 2017 roku podjęto wypłatę świadczenia od dnia

1 września 2017 roku, tj. od nabycia uprawnień do emerytury. Wnioskodawca wprowadził jednak Zakład Ubezpieczeń Społecznych w błąd, wskazując, iż nie pozostaje w stosunku pracy.

W dniu 25 kwietnia 2018 roku organ rentowy otrzymał bowiem z kanadyjskiej instytucji ubezpieczeniowej potwierdzenie kanadyjskich okresów ubezpieczeniowych, z którego wynikało, że A. D. kontynuował zatrudnienie w ciągłości do końca 2017 roku. W związku z rozbieżnościami poproszono wnioskodawcę o nadesłanie informacji, w jakim okresie wykonywał zatrudnienie i kiedy rozwiązał stosunek pracy. W dniu 2 listopada 2018 roku ZUS otrzymał zaświadczenie wnioskodawcy, że w dniu

2 sierpnia 2016 roku ponownie się zatrudnił i dalej kontynuuje zatrudnienie.

Zasadnie zatem ZUS wstrzymał odwołującemu wypłatę emerytury za okres od dnia 1 września 2017 roku do dnia 30 listopada 2018 roku.

Zgodnie bowiem z dyspozycją art. 138 ust. 1 ustawy emerytalnej, osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu.

Definicję nienależnie pobranych świadczeń zawiera zaś ust. 2 tego przepisu, stanowiąc, iż są to:

1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania;

2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia.

Nie można żądać zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń za okres dłuższy niż 12 miesięcy, jeżeli osoba pobierająca świadczenia zawiadomiła organ rentowy o zajściu okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, a mimo to świadczenia były jej nadal wypłacane, w pozostałych zaś wypadkach - za okres dłuższy niż 3 lata (art. 138 ust.4).

Zwrot „była pouczona o braku prawa” nie może być rozumiany dosłownie. Chodzi tu o klasyczne pouczenie, w którym organ rentowy informuje ubezpieczonego, że utraci prawo do świadczenia, gdy wystąpią okoliczności, które zgodnie z przepisami prawa spowodują utratę tego prawa. Pouczenie musi być na tyle zrozumiałe, by pobierający świadczenie mógł odnieść je do swojej sytuacji, jednak nie musi odnosić się do indywidualnie pobierającego świadczenie, gdyż nie da się przewidzieć, które z okoliczności wystąpią u konkretnego świadczeniobiorcy. Pouczenie może polegać na przytoczeniu przepisów określających te okoliczności, ale musi być na tyle zrozumiałe, aby ubezpieczony mógł je odnieść do własnej sytuacji. Zważywszy na funkcję, jaką pouczenie odgrywa w normatywnej konstrukcji nienależnie pobranego świadczenia, warunkiem uznania, że ubezpieczony pobrał takie nienależne świadczenie jest ustalenie przez sąd, że pobierający świadczenia wiedział (został pouczony) o braku prawa do ich pobierania (por. wyrok SA w Gdańsku z dnia 18 stycznia 2017 r., III AUa 1481/16, LEX nr 2265636).

Analiza akt sprawy prowadzi do wniosku, że wydając poszczególne decyzje, organ rentowy pouczał odwołującego o ciążących na nim jako beneficjencie świadczeń z ubezpieczenia społecznego obowiązkach, w tym o konieczności informowania ZUS o okolicznościach powodujących zawieszenie prawa do emerytury, o obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia oraz o konieczności przekazania Zakładowi informacji o rozwiązaniu stosunku pracy z pracodawcą, u którego pozostawał w zatrudnieniu bezpośrednio przed ustaleniem prawa do emerytury. W szczególności, organ rentowy poinformował odwołującego o tym, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury oraz bez względu na wiek tego emeryta. W pouczeniu z punktu V. 1 zaznaczono również, że dotyczy to osób pozostających w stosunku pracy, do których stosuje się polskie przepisy prawa pracy lub odpowiednie przepisy ustawodawstw państw członkowskich UE/ (...) lub Szwajcarii lub innych państw, z którymi Polskę łączą umowy międzynarodowe w dziedzinie zabezpieczenia społecznego, o ile zastosowanie tych umów skutkuje zrównaniem nawiązywania, kontynuowania lub rozwiązywania stosunków pracy. Powyższe oznacza, że ZUS wywiązał się z obowiązku informacyjnego. Pouczenia te były na tyle konkretne i zrozumiałe, że ubezpieczony mógł je odnieść do własnej sytuacji. Gdyby miał jakiegokolwiek wątpliwości mogła zwrócić się do organu rentowego z prośbą o ich wyjaśnienie, w szczególności, czy zatrudnienie w Kanadzie powoduje zawieszenie prawa do świadczenia.

W formularzu PL – CAN 4 kanadyjska instytucja ubezpieczeniowa potwierdziła, że wnioskodawca był w zatrudnieniu w ciągłości w 2017 roku. Z treści tego pisma wynika, że na dzień przyznania prawa do emerytury, odwołujący podlegał ubezpieczeniu na terenie Kanady. W odwołaniu ubezpieczony nie kwestionował, że pracował w okresie spornym w Kanadzie.

W toku postępowania pełnomocnik odwołującego wskazał, powołując się na dokument złożony w organie rentowym wraz z wnioskiem w dniu 23 maja 2018 roku, że A. D. miał przerwę w zatrudnieniu w Kanadzie w okresie od dnia 23 grudnia 2017 roku do dnia 15 stycznia 2018 roku. Słusznie jednak podniósł organ rentowy, że wbrew twierdzeniom wnioskodawcy powyższy dokument nie potwierdza powyższych okoliczności. Z jego treści wynika jedynie, że w tym okresie odwołujący nie otrzymał odszkodowania/wypłaty, natomiast nie wynika z niego, że w dniu 22 grudnia 2017 roku doszło do rozwiązania stosunku pracy. Wnioskodawca zaś zobowiązany przez ZUS do złożenia dokumentu potwierdzającego powyższą okoliczność, nie wykonał zobowiązania.

W ocenie Sądu, odwołania nie są zatem uzasadnione. Świadczenie bowiem wypłacone w sytuacji, kiedy istniały podstawy do zawieszenia prawa do emerytury podlega zwrotowi jako nienależne. W tej sprawie, odwołujący pomimo prawidłowych informacji otrzymywanych od organu rentowego, wprowadził ten organ w błąd, składając oświadczenie, że nie pozostaje w stosunku pracy, co spowodowało wypłatę nienależnego świadczenia. Odwołujący jest zatem

zobowiązany do zwrotu tego świadczenia, gdyż w przepisie jest mowa o zawieszeniu prawa do emerytury bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury oraz bez względu na wiek tego emeryta.

Organ rentowy wyjaśnił, w jakiś sposób wyliczono wysokość nienależnego świadczenia. Wnioskodawca reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika nie zgłosił żadnych zastrzeżeń co do tego wyliczenia.

Należy podkreślić, iż zgodnie z art. 6 k.c. to na wnioskodawcy spoczywał ciężar udowodnienia okoliczności, z których wywodzi skutki prawne. A. D. nie udowodnił zaś, iż w okresie od dnia 1 września 2017 roku do dnia 31 listopada 2018 roku nie pobrał nienależnie świadczenia emerytalnego.

Natomiast w ocenie Sądu nie było zasadne obciążenie ubezpieczonego obowiązkiem uiszczenia odsetek od świadczenia pobranego za okres od dnia 20 stycznia 2018 roku do dnia 6 grudnia 2018 roku, co jednak pozostaje bezprzedmiotowe z uwagi na to, że organ rentowy kolejną decyzją z dnia 12 sierpnia 2018 roku, zmienił decyzję z dnia 6 grudnia 2018 r., w części dotyczącej ustalonych odsetek od nienależnie pobranego świadczenia. Organ rentowy ponownie stwierdził, że A. D. pobrał nienależne świadczenia za okres od dnia 1 września 2017 roku do 30 listopada 2018 roku w łącznej kwocie 34328,25 zł i zobowiązał ubezpieczonego do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od dnia 1 września 2017 roku do 30 listopada 2018 roku w łącznej kwocie 34328,25 zł (bez odsetek).

Tylko zatem na marginesie wskazać należy, że skoro wydanie decyzji administracyjnej jest konieczne w celu stwierdzenia obowiązku zwrotu przez ubezpieczonego - na podstawie art. 138 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - nienależnie pobranego świadczenia, nie może być mowy o opóźnieniu w spełnieniu tego obowiązku przed wydaniem tej decyzji. "Żądanie zwrotu" nienależnie pobranego świadczenia następuje przez doręczenie dotyczącej tego decyzji (można powiedzieć, że staje się wymagalne w tym momencie, a nie w czasie spełniania świadczeń). Z tą też chwilą następuje też wymagalność (w prawnym znaczeniu art. 359 § 2 k.c.) roszczenia o odsetki, gdyż od tej chwili dłużnik pozostaje w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia głównego (art. 481 § 1 k.c.). Konsekwencją powyższego jest, zatem uznanie, że nie ma podstaw do żądania przez organ rentowy zwrotu odsetek naliczanych od dnia wypłaty świadczenia uznanego za nienależnie pobrane.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477<sup>14</sup> § 1 k.p.c. oddalił odwołania wnioskodawcy.

## ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

21.10.2019r.